

MENGKAJI ELEMEN PSIKOMETRIK INSTRUMEN PERSEPSI GURU PRASEKOLAH TERHADAP PELAKSANAAN PENGAJARAN SOSIOEMOSI

Nor Ilyannah Binti Othman,¹ Suziyani Binti Mohamed²

¹Kementerian Pendidikan Malaysia

²Fakulti Pendidikan

Universiti Kebangsaan Malaysia

P89150@siswa.ukm.edu.my, suziyani@ukm.edu.my

ABSTRAK

Sosioemosi adalah salah satu domain perkembangan yang penting kepada kanak-kanak. Oleh yang demikian, guru prasekolah selaku pendidik yang paling awal memainkan peranan yang penting bagi memastikan perkembangan sosiemosi kanak-kanak dapat berkembang secara positif dan optimum. Oleh itu, kajian ini dijalankan adalah untuk mengkaji elemen psikometrik instrumen persepsi guru prasekolah terhadap pelaksanaan pengajaran sosioemosi di dalam bilik darjah. Seramai tiga orang pakar telah terlibat bagi melakukan kesahan soal selidik manakala seramai 35 orang guru prasekolah dalam Daerah Alor Gajah telah dipilih secara rawak berkumpulan telah terlibat dalam menguji kebolehpercayaan soal selidik. Kajian ini menggunakan reka bentuk kajian tinjauan dengan menggunakan kaedah kuantitatif bagi memperoleh data. Untuk kajian ini, penyelidik telah mengadaptasi soal selidik berdasarkan kajian “Tahap Kesediaan Guru Prasekolah dalam Pengajaran dan Pembelajaran Sosioemosi” untuk menilai persepsi guru prasekolah terhadap strategi pengajaran sosioemosi kanak-kanak. Soal selidik ini mengandungi empat bahagian iaitu bahagian a) maklumat latar belakang responden ; b) pemahaman tentang strategi pengajaran sosioemosi ; c) persepsi tentang strategi pengajaran sosioemosi. Data dianalisis secara deskriptif dan inferensi dengan menggunakan perisian “The Statistical Package For The Social Science” (SPSS) versi 25.0. Hasil analisis data menunjukkan bahawa nilai kesahan soal selidik adalah tinggi dengan peratus persetujuan pakar sebanyak 94.1% manakala nilai kebolehpercayaan item dan individu berdasarkan analisis Aplha Cronbach yang diperoleh ialah .845 dan .855. Oleh itu, soal selidik ini mempunyai nilai kesahan dan kebolehpercayaan yang tinggi serta dapat digunakan untuk menilai tahap persepsi guru prasekolah terhadap pelaksanaan pengajaran sosioemosi.

Kata kunci: psikometrik, strategi pengajaran, kanak-kanak prasekolah, sosioemosi.

PENGENALAN

Pendahuluan

Pendidikan yang berkualiti perlulah menghasilkan perubahan positif yang tekal serta berupaya merealisasikan matlamat malaysia menjadi sebuah negara yang maju dan berdaya saing. Cabaran menjadi warganegara yang berkemahiran perlu ditempuhi dengan berani dari peringkat awal lagi iaitu dari prasekolah sehingga ke peringkat tertinggi di universiti. Pendidikan prasekolah merupakan pendidikan awal bagi menyediakan asas yang penting kerana pendidikan awal sebenarnya memainkan peranan utama dalam usaha memperkembangkan lagi potensi kanak-kanak dari segi akademik, mahupun kemahiran yang bermatlamatkan menuju sebuah negara yang seimbang dan harmoni.

Pendidikan awal adalah bertujuan untuk memperkembangkan potensi kanak-kanak berumur empat hingga enam tahun secara menyeluruh, bersepudu dan seimbang dari segi jasmani, emosi, rohani, intelek dan sosial, di mana proses perkembangan potensi kanak-kanak ini dilaksanakan melalui persekitaran pengajaran dan pembelajaran selamat, menyeronokkan, kreatif dan bermakna (Dokumen Standard Kurikulum Prasekolah Kebangsaan, 2010). Pembelajaran melalui persekitaran yang positif ini adalah untuk meningkatkan kemahiran, menanam keyakinan dan membentuk konsep kendiri dalam diri kanak-kanak bagi menyuburkan dan memantapkan potensi kanak-kanak dalam semua aspek.

Perkembangan sosiemosi adalah salah satu domain perkembangan yang sangat penting kepada kanak-kanak tanpa mengira ketidakupayaan. Menurut Goleman (1998) kecerdasan emosi adalah prasyarat untuk keberkesanannya kecerdasan intelek. Ini bermakna, kecerdasan intelek tidak dapat berfungsi dengan baik sekiranya bahagian otak rosak akibat kecacatan emosi. Goleman (1998) mengaitkan kawalan emosi sebagai “master aptitude” dan mencadangkan kebolehan mengawal emosi adalah sesuatu yang kritikal bagi membolehkan proses kognitif berlaku. Manakah, menurut Mohd Azhar Abd Hamid (2005), mengaitkan unsur-unsur yang berkaitan dengan kecerdasan emosi dengan kemahiran sosial kanak-kanak. Emosi yang stabil menjadikan pelajar lebih berkeyakinan dalam perhubungan dan interaksi sosial. Justeru kanak-kanak memerlukan perkembangan emosi yang sihat sebagai persediaan untuk belajar (Barbarin & Klein, 2002) kerana perkembangan emosi dan sosial mengiringi perkembangan kognitif kanak-kanak.

Penyataan Masalah

Menurut Boyd et al. (2005), masalah tingkah laku dan emosi kanak-kanak prasekolah kurang mendapat perhatian dalam penyelidikan berbanding masalah tingkah laku dan emosi kanak-kanak yang telah memasuki persekolahan rendah. Menurut Elkind (2001), penyelidikan awal kanak-kanak telah menggariskan kesan daripada lima tahun pertama perkembangan kanak-kanak pada perkembangan sosioemosi. Kajian juga menunjukkan kesukaran sosioemosi pada masalah awal kanak-kanak selalu berlanjutan sehingga usia remaja dalam bentuk masalah tingkah laku, kebimbangan dan menghadapi tekanan perasaan (Connell, 2009).

Kebanyakan kanak-kanak yang memasuki prasekolah tidak mempunyai sosioemosi dan kemahiran tingkah laku yang setara untuk pembelajaran dan kejayaan di sekolah. Menurut Squires & Brickers (2007), terdapat kegusaran tentang semakin ramainya kanak-kanak yang menunjukkan tingkah laku bermasalah pada usia awal kanak-kanak. Kanak-kanak yang tidak dibimbing dan diberi perhatian tentang masalah sosioemosi semasa awal perkembangan akan membesar dengan permasalahan tersebut.

Hampir 80% daripada perkembangan otak berlaku sebelum umur lima tahun (Berk 2009). Oleh itu, menyediakan pengalaman yang berkualiti di prasekolah sangat bermanfaat dalam membangunkan kemahiran sosial dan kognitif dalam kalangan kanak-kanak. Menurut Connell (2009), masalah tingkah laku awal sosioemosi yang kebiasaannya berlaku mungkin juga akan menyebabkan aktiviti seksual berisiko tinggi apabila dewasa. Antaranya adalah penyalahgunaan dadah, keputusan akademik rendah, aktiviti jenayah, dan bunuh diri. Keadaan ini dapat dikaitkan dengan statistik Yayasan Pencegahan Jenayah Malaysia (MCPF) iaitu pada tahun 2013, terdapat 7816 kes jenayah juvana yang membabitkan pelajar sekolah (Berita Harian 2014). Peningkatan sebanyak 47 peratus kes membabitkan remaja di antara umur 12 hingga 17 tahun. Kes jenayah berat atau ganas di kalangan mereka yang berada pada usia persekolahan juga meningkat iaitu 542 kes tahun 2013 berbanding 368 kes tahun 2012. Perangkaan ini memberi simbolik kepada keruncingan masalah tingkah laku yang sedang berlaku kepada generasi muda negara. Masalah tingkah laku berlaku dengan mendadak tetapi terbentuk melalui interaksi sosial dari awal kanak-kanak.

Dalam Akta Pendidikan 1996, semua prasekolah samada pihak kerajaan atau swasta hendaklah mengikuti Kurikulum Kebangsaan Prasekolah yang dikendalikan oleh Kementerian Pelajaran. Namun begitu, pelaksanaan Kurikulum Prasekolah Kebangsaan sering dipersoalkan (Pusat Perkembangan Kurikulum 2008). Inovasi kurikulum berlaku pada tahun 2009 dengan memperkenalkan Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK). Penggubalan KSPK adalah berlandaskan Falsafah Pendidikan Kebangsaan yang mempunyai matlamat memperkembangkan potensi kanak-kanak berumur empat hingga enam tahun secara menyeluruh dan bersepada dalam aspek jasmani, emosi, rohani, intelek dan sosial melalui persekitaran pembelajaran yang selamat, aktiviti yang menyeronokkan, kreatif dan bermakna.

KSPK digubal berdasarkan reka bentuk kurikulum berasaskan standard berbentuk modular, dan berkisar pada enam tunjang yang akan diteruskan pada sekolah rendah dan sekolah menengah. Penggubalan KSPK mengambil kira keperluan bagi memastikan kesinambungan antara KSPK dan Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) berlaku. Enam tunjang pembelajaran terdiri daripada Komunikasi, Kerohanian, Sikap dan Nilai, Kemanusiaan, Sains dan Teknologi, Perkembangan Fizikal dan Estetika serta perkembangan Ketrampilan Diri. Tunjang-tunjang pembelajaran ini adalah selari dengan tunjang yang difokuskan dalam pendidikan sekolah rendah bertujuan mengekalkan kesinambungan. Di antara enam tunjang pembelajaran itu, Tunjang Ketrampilan Diri iaitu Perkembangan Sosioemosi yang dipilih pengkaji dalam kajian ini. Pendidikan prasekolah memberi penekanan tentang perkembangan sosioemosi kanak-kanak (KSPK 2010). Kanak-kanak akan menghadapi masalah di prasekolah

dan juga di sekolah rendah kelak jika sosioemosi mereka kurang stabil dan mantap (KSPK 2010). Perkembangan sosioemosi merangkumi aspek mengenali dan mengurus emosi sendiri, pencapaian emosi yang positif, pembinaan konsep kendiri positif serta pembinaan kemahiran berinteraksi dan kemahiran sosial (KSPK 2010). Perkembangan sosioemosi berlaku sepanjang masa kanak-kanak berada di prasekolah, ia tidak dicapai melalui aktiviti spesifik tetapi menerusi kesemua aktiviti sama ada aktiviti rutin, semasa rehat, semasa makan dan juga aktiviti pengajaran dan pembelajaran yang lain (KSPK 2010).

Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK) yang dilaksanakan pada tahun 2010 telah disemak semula bagi memenuhi tuntutan dasar baharu di bawah Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025 dan keperluan semasa (KPM 2017). Penyemakan ini dilakukan bagi memastikan kualiti kurikulum yang dilaksanakan di prasekolah standing dengan standard antarabangsa. Kurikulum berdasarkan standard yang diterjemahkan dalam KSPK 2017 mengandungi Standard Kandungan, Standard Pembelajaran dan Standard Pentaksiran. Dokumen kurikulum ini dinamakan Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran (DSKP). DSKP yang dihasilkan telah menyepadukan enam tunjang dalam kerangka KSPK 2017 iaitu Tunjang Komunikasi; Kerohanian, Sikap dan Nilai; Sains dan Teknologi; dan Ketrampilan Diri. Tunjang Ketrampilan diri memberi penekanan kepada perkembangan sosioemosi dan pembinaan kemahiran berinteraksi serta kemahiran sosial dalam kalangan murid (KPM, 2017). Walaubagaimanapun, sejauh manakah guru mampu menguasai kemahiran pengajaran sosioemosi ini walaupun standard kurikulum telah diubah kepada yang lebih baik.

Menurut Alkon, Ramler & McLean (2003), guru prasekolah melaporkan paling banyak perhatian yang perlu diberikan adalah terhadap tingkah laku kanak-kanak yang bermasalah. Tetapi terdapat kurang dari 10% kanak-kanak yang menunjukkan tanda-tanda awal tingkah laku bermasalah menerima perkhidmatan yang sewajarnya ketika di sekolah (Kazdin & Kendall 1998). Data ini menunjukkan bahawa guru prasekolah tidak mempunyai latihan untuk menerapkan strategi berdasarkan penyelidikan. Keperluan untuk menyokong kanak-kanak yang mempunyai masalah tingkah laku sejak dari prasekolah perlu diberi perhatian khusus supaya sikap ini tidak berterusan apabila mereka dewasa kelak.

Menurut Thompson & Raikes (2007), sekolah akan lebih berjaya dalam misi pendidikan apabila dapat mengintegrasikan usaha untuk menggalakkan pembelajaran akademik dan sosioemosi kanak-kanak. Di Malaysia, wujud tekanan akademik yang banyak dipengaruhi oleh nilai-nilai masyarakat yang mementingkan peperiksaan dan pencapaian akademik dan ini bertentangan dengan matlamat pendidikan prasekolah (Rohaty 2003). Sekolah juga mempunyai sumber yang terhad untuk menangani semua perkembangan kanak-kanak dan mengalami tekanan kuat untuk meningkatkan prestasi akademik (Boyd 2005). Justeru itu strategi pengajaran guru itu penting bagi menyeimbangkan perkembangan kognitif dan sosioemosi supaya perkembangan kanak-kanak itu dapat berkembang secara holistik. Oleh itu, terdapat keperluan untuk membina satu alat yang mempunyai kesahan yang baik dan boleh dipercayai untuk menilai persepsi guru prasekolah terhadap pelaksanaan pengajaran sosioemosi kanak-kanak.

Objektif Kajian

1. Menentukan kesahan instrumen persepsi guru prasekolah terhadap pelaksanaan pengajaran sosioemosi kanak-kanak.
2. Menentukan kebolehpercayaan instrumen persepsi guru prasekolah terhadap pelaksanaan pengajaran sosioemosi kanak-kanak.

METODOLOGI

Reka Bentuk Kajian

Kajian yang dijalankan ini adalah merupakan kajian kuantitatif yang menggunakan reka bentuk kajian tinjauan. Kajian kuantitatif adalah berdasarkan kepada kaedah penyelidikan inkuiri positivis di mana data numerika yang diambil dianalisis dengan ujian statistik yang bersesuaian (Chua, 2006). Dalam kajian ini, reka bentuk tinjauan dipilih kerana penyelidik membina instrumen bagi menilai persepsi guru prasekolah terhadap pelaksanaan pengajaran sosioemosi kanak-kanak. Selain itu, kaedah soal selidik memberikan data yang mantap berdasarkan pengalaman luas guru-guru prasekolah sepanjang melaksanakan pengajaran sosioemosi terhadap kanak-kanak prasekolah.

Sampel Kajian

Kesahan merujuk kepada sejauh mana sesuatu alat ukur berjaya mengukur apa yang sepatutnya diukur (Mohd Majid Konting, 2004). Kesahan kandungan pula merujuk kepada sejauh mana pengukuran dapat dibuat mewakili aspek kandungan yang diukur (Chua, 2011). Justeru kesahan soal selidik dilakukan dengan melantik seramai tiga orang pakar bagi menguji tahap kesahan soal selidik di mana seorang adalah pensyarah yang mempunyai Ijazah Doktor Falsafah bagi menguji kesahan kandungan, manakala dua orang guru cemerlang prasekolah yang telah dilantik sebagai jurulatih utama dipilih bagi menguji kesahan muka. Kaedah pengujian kesahan ini digunakan kerana Mohd Majid Konting (2004), menyarankan agar pengkaji mendapatkan penilai luar yang terdiri daripada pakar dalam bidang kajian bagi memastikan domain-domain yang terkandung di dalam alat ukur mewakili bidang yang dikaji.

Pencapaian kesahan kandungan dan kesahan muka soal selidik ini dikira dengan menggunakan formula yang dikemukakan oleh Jamaludin Ahmad (2008) dengan mengambil kira pandangan Russell (1974). Penentuan kesahan kandungan dan kesahan muka yang baik adalah berasaskan pandangan Tuckman dan Waheed (1981) dan Abu Bakar Nordin (1995) iaitu aras pencapaian 70 peratus dianggap telah mencapai tahap pencapaian yang tinggi. Berikut ialah kaedah pengiraan kesahan kandungan dan kesahan muka iaitu jumlah skor pakar bahagi skor maksimum darab seratus peratus.

Setelah mendapat kesahan pakar, ujian kebolehpercayaan soal selidik melibatkan seramai 35 orang guru prasekolah KPM dalam daerah Alor Gajah. Persampelan rawak berkelompok digunakan bagi menguji kebolehpercayaan soal selidik kerana kaedah ini mampu memudahkan pengkaji menemui responden kajian yang terkumpul di satu tempat berbanding jika

menggunakan persampelan rawak mudah, pengkaji akan menghadapi kesukaran terutamanya dalam menemui responden yang tinggal bertaburan di merata tempat (Sidek Mohd Noah, 2002).

Instrumen Kajian

Instrumen kajian yang dibina ini mempunyai tiga bahagian iaitu bahagian pertama meliputi faktor demografi guru, bahagian kedua melibatkan pemahaman guru terhadap pelaksanaan pengajaran sosioemosi, bahagian ketiga adalah persepsi guru terhadap pelaksanaan pengajaran sosioemosi. Bahagian kedua mengandungi lima konstruk utama iaitu pemahaman tentang sosioemosi, strategi / kaedah pengajaran, interaksi di dalam kelas, persekitaran fizikal dan pengurusan dan kawalan murid. Bahagian ketiga mengandungi empat konstruk utama iaitu strategi/kaedah pengajaran, interaksi di dalam kelas, persekitaran fizikal dan pengurusan dan kawalan murid.

Soal selidik untuk bahagian dua dan tiga ini dibina menggunakan skala Likert lima mata iaitu 1 (sangat tidak setuju), 2 (tidak bersetuju), 3 (tidak pasti), 4 (setuju) dan 5 (sangat setuju). Bahagian empat pula mengandungi empat konstruk utama iaitu kaedah pengajaran, interaksi di dalam kelas, persekitaran fizikal dan pengurusan dan kawalan murid.

Konstruk dalam instrumen kajian ini dibentuk berdasarkan kepada hasil tinjauan kajian-kajian terdahulu yang telah dijalankan oleh penyelidik lain. Soal selidik ini telah diadaptasi dari kajian yang bertajuk Tahap Kesediaan Guru Prasekolah dalam Pengajaran dan Pembelajaran Sosioemosi.

PERBINCANGAN

Analisis Data

Keputusan ujian kesahan mendapati bahawa Soal Selidik Persepsi Guru Prasekolah Terhadap Kepentingan Pelaksanaan Strategi Pengajaran Sosioemosi Kanak-kanak mempunyai tahap kesahan kandungan dan kesahan muka yang tinggi. Berikut ialah keputusan pencapaian kesahan kandungan Soal Selidik Persepsi Guru Prasekolah yang diperolehi daripada tiga orang panel penilai luar.

Jadual 1 : Keputusan Pencapaian Kesahan Kandungan

Bil.	Pakar Penilai Luar	Skor Kesesuaian	Skor Kejelasan	Jumlah Skor	Pandangan Pakar
1.	Pakar 1	96.4%	96.4%	96.4%	Diterima

Jadual 2 : Keputusan Pencapaian Kesahan Muka

Bil	Pakar Penilai Luar	Pencapaian Kesahan Muka	Pandangan Pakar
1.	Pakar 1	91.1 %	Diterima
2.	Pakar 2	95.0%	Diterima
Jumlah keseluruhan		93.05%	Diterima

Berdasarkan keputusan ujian kesahan didapati, keputusan bagi kesahan kandungan jumlah skor kesesuaian item adalah 96.4% manakala jumlah skor kejelasan item adalah 96.4% dan menjadikan jumlah keseluruhan skor kesahan kandungan dari pakar 1 adalah 96.4% dan pandangan daripada pakar terhadap kesahan kandungan soal selidik ini adalah diterima. Bagi kesahan muka, pencapaian keseluruhan dari pakar 2 adalah 91.1% dan pencapaian keseluruhan dari pakar 3 adalah 95.0% dan menjadikan jumlah keseluruhan pencapaian kesahan muka adalah 93.05% dan pandangan dari kedua-dua pakar adalah diterima. Jumlah keseluruhan skor kesahan daripada pakar penilai adalah 94.1%. Berdasarkan kepada pandangan-pandangan dari pakar, item-item soal selidik Persepsi Guru Prasekolah telah disahkan mewakili pemboleh ubah yang hendak diukur dalam kajian ini. Semua panel penilai yang telah dilantik dapat memastikan bahawa domain-domain yang terkandung dalam soal selidik ini adalah mewakili pemboleh ubah yang sepatutnya diukur dalam kajian. Oleh itu, Soal Selidik Persepsi Guru Prasekolah sesuai digunakan untuk mengukur pemboleh ubah tahap pemahaman guru, persepsi guru dan strategi pengajaran guru terhadap pelaksanaan pengajaran sosioemosi kanak-kanak.

Kebolehpercayaan Soal Selidik

Jadual 3 : Nilai Kebolehpercayaan Item Bahagian B
Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha	Items Based on Standardized Items	N of Items
.855	.901	16	

Jadual 4 : Nilai Kebolehpercayaan Item Bahagian C
Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha	Items Based on Standardized Items	N of Items
.845	.892	11	

Hasil analisis data menggunakan nilai Alpha Cronbach menunjukkan nilai indeks kebolehpercayaan item bagi soal selidik bahagian B iaitu pemahaman guru prasekolah tentang strategi pengajaran sosioemosi kanak-kanak adalah .855. Manakala nilai indeks bagi bahagian C iaitu persepsi guru terhadap kepentingan strategi pengajaran sosioemosi kanak-kanak prasekolah ialah 0.845. Nilai ini menunjukkan bahawa kebolehpercayaan item bagi soal selidik ini adalah tinggi.

Kesimpulannya adalah setiap soalan dalam soal selidik yang diedarkan kepada responden adalah relevan. Ini adalah kerana setiap soalan dan jawapan yang dihasilkan adalah difahami oleh setiap responden. Ini dapat dibuktikan bahawa setiap pemboleh ubah mempunyai skor ujian liability “Cronbach Alpha” adalah tidak kurang dari .600 seperti yang ditetapkan dalam standard ujian liabiliti. Ini bermaksud item ini amat padan skalanya dan adalah skala yang baik.

KESIMPULAN

Hasil ujian kesahan menggunakan pandangan pakar mendapati, Soal Selidik Persepsi Guru Prasekolah mempunyai tahap kesahan yang tinggi iaitu 94.1%, manakala hasil kajian rintis mendapati bahawa Soal Selidik Persepsi Guru mempunyai tahap kepercayaan item dan individu yang tinggi dengan nilai Alpha Cronbach .855 dan .845. Ini menunjukkan bahawa soal selidik ini mempunyai kesahan dan kebolehpercayaan yang tinggi.

Justeru itu, Soal Selidik Persepsi Guru Prasekolah ini sesuai digunakan untuk mengukur tahap pemahaman guru prasekolah terhadap pengajaran sosioemosi dan persepsi guru prasekolah terhadap pelaksanaan pengajaran sosioemosi. Selain itu, hasil kajian ini turut diharapkan dapat membantu pihak Kementerian Pendidikan bagi menyediakan soal selidik di samping menyumbang kepada perkembangan ilmu pengetahuan berkaitan kajian pembinaan soal selidik di Malaysia.

Seterusnya dicadangkan agar soal selidik ini dapat digunakan dalam kajian sebenar yang berkaitan dengan tahap pemahaman guru prasekolah terhadap pengajaran sosioemosi dan persepsi guru prasekolah terhadap pelaksanann pengajaran sosioemosi.

RUJUKAN

- Alkon, A., Ramler, M., & MacLennan, K. (2003). Evaluation of mental health consultation in child care centers. *Early Childhood Education Journal* 31:91-99.
- Berk, L. (2009). *Child Development*. New York : Pearson.
- Boyd, J., Barnett, W.s., Bodrova, E. Leong, D. J. & Gomby, D. (2005). Promoting children's social and emotional development through preschool education. NIEER Policy Report.
- Chua, Y.P (2006). *Kaedah Penyelidikan* . Edisi Pertama. Malaysia : McGraw-Hill Sdn. Bhd.
- Chua, Yan Piaw (2011). *Kaedah Penyelidikan Buku 1*, Malaysia : McGraw Hill (Malaysia) Sdn. Bhd.
- Connel, A. M. (2009). Effects on emotional and behavioral problems from early childhood through adolescence. Policy Brief 13. Schubert Center for Child Studies, Case Western Reserve University.

Elkind, D. (2001). *The hurried child : Growing up too fast too soon* (3rd ed.) Cambridge, MA : Perseus Publishing.

Jamaludin Ahmad (2008). *Modul Dan Pengendalian Bimbingan Kelompok*. Serdang : UPM.

Kazdin, A.E., & Kendall, P.C. (1998). Current progress and future plans for developing treatments : Comments and perspectives. *Journal of Clinical Child Psychology*, 27 : 217-226.

Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (2010). Kementerian Pendidikan Malaysia.

Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (2017). Kementerian Pendidikan Malaysia.

Mohd Majid Konting (2004). *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka.

Rohaty Mohd Mazjub. (2003). *Pendidikan Prasekolah : Cabaran Kualiti (Syarahan Perdana)*. Bangi : Malindo Sdn. Bhd.

Rusell. J.D. (1974). *Modular Instruction : A Guide to the Design, Selection, Utilization and Evaluation of Modular Materials*. New York : Publishing Company.

Sidek Mohd Noah (2002). *Reka Bentuk Penyelidikan : Falsafah, Teori dan Praktis*. Serdang : Penerbit UPM.

Squires, J., & Bricker, D. (2007). An activity-based approach to developing young children's social emotional competence. Baltimore: Brookes.

Thompson , R. A. & Raikes. (2007). The social and emotional foundations of school readiness. In D. Perry , R. Kaufmann, & J. Knitzer (Eds.), *Social & emotional health in early childhood* (pp.13-35).

Tuckman, B. W. & Waheed, M.A. (1981). Evaluating An Individualized Science Programme For Community College Student. *Journal of Research in Science Teaching* 18: 489-495.